e-codices

Nec ullius ipsa sesqualtera ÷ aut exeat numerus cui possit binarius qui primus est duplus. sup particulari proportione coniungi. talem formam contrariae proportionis excedit;

Atque ideo secundum nichomachum. diapason. consonantiarum principium teneat. hoc modo;

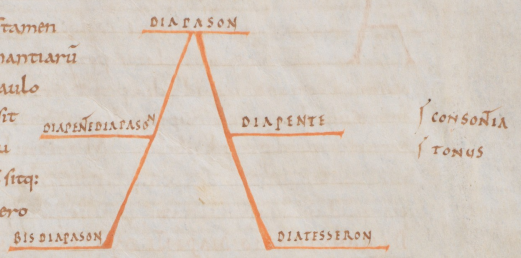

Sed quamuis ita se habeat inquit. melius tamen omnes multiplices proportiones consonantiarum precedere sup particularitates sequi. sicut paulo ante descripsimus; Cum igitur consonantia sit duarum uocum rata pmixtio sonus uero modulatae uocis casus una intentione productus. sitq: idem minima particula modulationis. omnis uero sonus constat impulsu. pulsus uero omnis ex motu fit. eiusq: motuum aliqui sint aequales. alii uero inaequales. inaequalium uero. alii sint multo inaequales. alii uero minus. alii uero mediocriter inaequales. ex aequalitate quidem nascitur sonorum aequalitas. ex inaequalitate uero ea quae secundum mediocritatem distantiae inaequales sunt. manifestque primeque ac simpliciores euenium proportiones. quae sunt scilicet multiplices ac sup particulares. dupli tripli. quadrupli. sesqualteri. atq: sesquitertii. consonantiae. Ex his uero quae in reliquis proportionibus. ut multimodis. ut nonita claris. ut longe omnino a se distantibus inaequalitates fiunt. dissonantiae existunt. nulla autem sonorum concordia procreatur.

Duplicata sesquioctaua. i. duę sesquioctauę ꝓportiones. ii cõplent. unũ sesquitertiũ qd ꝑ numeris in sequentibus possit approbari. i. c xc ii. deo. xcvi. ccxl iii. ccl vii. cui sit primũ adiecimus sesquitertius. duę ii sesquioctauę inter primũ & tertiũ clarete eas rẽpuente adintegrũ sesquitertiũ.

Quod oportet ꝑmitti. Ut diapason in multiplici genere demonstretur:

Hoc igitur ita distincte demonstrabitur diapason consonantia. quę cunctarum optima est. in multiplici inaequalitatis genere. & in duplicitatis habitudine reperiri; Ac primum quidem illud demonstrandum. quem admodum in multiplicitatis genere. diapason consonantia possit agnosci. Prae currendum ÷ igitur ad breue quiddam. quo prius cognito. facilior demonstratio fiat; Ab omni sup particulari. si continuam ei sup particularem quis auferat proportionem. quae est scilicet minor. id quod relinquitur minus est eius medietatem quae dairecta est proportionis. ut in sesqualtera ac sesquitertia. Cum in sesqualtera maior ē. sesquitertiam de sesqualtera dairuhamus. relinquitur sesquioctaua proportio. Quae duplicata. non efficit integram sesquitertiam proportionem. sed ea distantia minor ÷. quae in semitonio reperitur. Quasi duplicata sesquioctaua comparatione est integra sesquitertia. simplex sesquioctaua. non est sesquitertiae proportionis plena medietas.

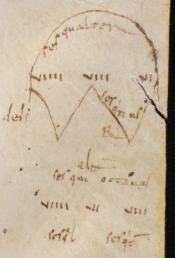

Tales numeri hic apponendi ut unus idem numerus duas habeat proportiones ad hunc unum alterum addit. ut XII ad VIII & VIII. Et omnis XII sesquitertius ad VIII sesqualter. ad VIII i. q. sesquitertius proportio auferat de sesqualtera. id est de duodecimo. tertiarius quo ad nouem ē sesquitertius. relinquitur VIII. i. ē ad VIII sesquioctauus. quae ē VIII. inde VIII. nō occupat id unitatem. quo octauus n ē medietas tertii. q. duodecimus sesquitertii facit ad VIII. nū si sesquioctauus simplex cōp medietas sesquitertii. cui duplicatę efficit ea sesquitertia. ut ter de sesquitertio auferes sesquiquartum ut i XX. XVI XV. Et omnis XX ad XVI sesquiquartus ad XV sesquitertius. ergo sesquiquarto ab altero: relinquitur sesqui quindecima habitudo. id est XVI. XV. quę n effē medietas sesquiquarti. q. ē nati.

Licenza: CC-BY-NC – Einsiedeln, Stiftsbibliothek, Codex 298(119), p. 65 – Boetii geometria et musica (http://www.e-codices.ch/it/sbe/0298/65)